

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Legii nr. 303/2022 privind statutul
judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 305/2022 privind
Consiliul Superior al Magistraturii**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx.192/16.03.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D215/17.03.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea unui regim mai restrictiv în ceea ce privește delegarea și detașarea judecătorilor și procurorilor, precum și înlocuirea condiției ca Secretarul General al Consiliului Superior al Magistraturii să fie judecător cu cel puțin 8 ani vechime în funcția de judecător sau procuror, cu condiția ca acesta să aibă studii superioare juridice și vechime de cel puțin 8 ani în specialitatea studiilor.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Soluțiile legislative propuse prin proiect trebuie analizate sub aspectul respectării principiului independenței justiției, consacrat de dispozițiile art. 124 alin. (3) din Constituție, potrivit cărora judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

Astfel cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr. 873/2010, conceptul „independenței judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

În același sens, în Recomandarea CM/Rec(2010)12 a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei către statele membre cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile s-a precizat că *„independența individuală a judecătorilor este garantată de independența sistemului judiciar în ansamblul său. În acest sens, independența judecătorilor este un aspect fundamental al statului de drept”* (par. 4).

Totodată, în Decizia nr. 20/2000, Curtea Constituțională a statuat că dispozițiile Legii fundamentale potrivit cărora *„judecătorii sunt independenți și se supun numai legii” „nu au un caracter declarativ, ci constituie norme constituționale obligatorii pentru Parlament, care are îndatorirea de a legifera instituirea unor mecanisme corespunzătoare de asigurare reală a independenței judecătorilor, fără de care nu se poate concepe existența statului de drept, prevăzută prin art. 1 alin. (3) din Constituție”*.

Din punct de vedere al respectării cerințelor instituirii unor reglementări care să asigure independența sistemului judiciar, precizăm că soluția legislativă privind limitarea duratei delegării, cuprinsă în norma propusă la pct. 1 pentru art. 180 alin. (1), are impact asupra activității instanțelor și a parchetelor de pe lângă acestea.

Astfel, menționăm că, potrivit art. 176 alin. (1) și art. 177 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, delegarea se realizează în cazuri obiective, temeinic justificate, legate exclusiv de **necesitatea asigurării bunei funcționări a instanței, respectiv a parchetului unde se solicită delegarea**. În aceste condiții, orice intervenție legislativă de limitare a termenului actual pentru care se poate dispune delegarea trebuie să fie fundamentată pe analize din care să rezulte impactul soluției legislative asupra activității judiciare, având în vedere imperativul asigurării bunei funcționări a acesteia, care reprezintă una dintre componentele care asigură respectarea principiului independenței justiției.

În acest context, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative preconizate prin proiect, menționăm și faptul¹ că, în exercitarea rolului său de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii a subliniat, în mod public, că, în prezent, sistemul judiciar se confruntă cu o situație critică a resurselor umane.

Menționăm că, potrivit **art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000** republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă*”. De asemenea, potrivit **alin. (2)** al aceluiași articol, soluțiile pe care le cuprinde proiectul „*trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului*”.

Având în vedere faptul că actualul cadru normativ se află în vigoare de relativ puțină vreme, fundamentarea intervențiilor legislative propuse ar fi trebuit să asigure respectarea cerințelor impuse de dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să nu fie afectată stabilitatea legislativă componentă fundamentală a statului de drept.

În acest sens, precizăm și faptul că, prin **Decizia nr. 139/2019**, Curtea Constituțională a statuat că „*Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale*”.

5. Precizăm că, potrivit art. 133 alin. (1) din Constituție, Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției și o autoritate fundamentală a statului, așa cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr. 524/2022.

Prin urmare, este necesar ca legiuitorul să creeze, cu privire la această autoritate publică, un cadru normativ apt să răspundă rolului constituțional al acestuia.

Analizând soluțiile legislative propuse la **art. I pct. 2 - 5**, precum și la **pct. II**, prin prisma celor precizate la punctul anterior din aviz, se poate aprecia că acestea sunt de natură să afecteze activitatea

¹ <https://www.csm1909.ro/ViewFile.ashx?guid=a74808c4-83b6-4210-bda4-6ac37bd40d23-InfoCSM>

Consiliului Superior al Magistraturii, punând în discuție capacitatea acestuia de a îndeplini rolul consacrat de Legea fundamentală, sub următoarele aspecte:

5.1. Prin modificarea **art. 181 alin. (2)**, propusă la **pct. 2**, Consiliul Superior al Magistraturii este exclus din categoria autorităților în cadrul cărora pot fi detașați judecătorii și procurorii și este eliminată condiția ca detașarea să se facă la solicitarea motivată a instituției respective, care să justifice interesul detașării acelui judecător sau procuror.

Potrivit textului propus, respectivele detașări s-ar putea face numai la Inspecția Judiciară, Institutul Național al Magistraturii, Școala Națională de Grefieri, Ministerul Justiției sau la unitățile subordonate acestuia.

O astfel de soluție legislativă, care, pe de o parte, relaxează condițiile de detașare a judecătorilor și procurorilor la unele autorități și instituții și, pe de altă parte, exclude din această categorie tocmai Consiliul Superior al Magistraturii - autoritatea de rang constituțional care are rolul de a garanta independența justiției - apare ca fiind o afectare a independenței justiției, în componenta sa referitoare la sistemul judiciar.

De altfel, menționăm că actul normativ de bază cuprinde deja o dispoziție expresă de limitare a utilizării detașării judecătorilor și procurorilor la respectivele instituții, art. 184 alin. (5) prevăzând în mod expres că numărul judecătorilor și procurorilor detașați în cadrul acestora nu poate depăși 20% din numărul total de posturi aprobat pentru instituția respectivă.

5.2. În ceea ce privește soluția cuprinsă în **art. 181 alin. (2)¹**, astfel cum este propus la **pct. 3**, potrivit căreia nu pot fi detașați la instituțiile și autoritățile prevăzute la art. 181 alin. (2) judecătorii care sunt membri ai unui complet de judecată investit cu soluționarea unor cauze penale, precizăm că și aceasta este de natură să afecteze independența sistemului judiciar. O astfel de normă imperativă elimină posibilitatea autorităților competente de a aprecia, de la caz la caz, potrivit tuturor dispozițiilor legale incidente, oportunitatea detașării judecătorilor și procurorilor, componentă a atribuțiilor Secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor, consacrată de dispozițiile art. 40 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 303/2022, care derivă din rolul Consiliului de garant al independenței justiției.

5.3. Soluția legislativă propusă la **art. II**, prin care condiția ca secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii să fie un judecător cu cel puțin 8 ani vechime în funcția de judecător sau procuror este înlocuită cu condiția ca acesta să aibă studii superioare juridice și vechime de cel puțin 8 ani în specialitatea studiilor apare ca fiind de natură să afecteze capacitatea Consiliului de a-și îndeplini rolul constituțional.

Astfel, atribuțiile Secretarului general, în calitatea sa de conducător al aparatului propriu al Consiliului, chiar dacă implică și aspecte tehnic-administrative, nu pot fi dissociate de necesitatea cunoașterii amănunțite a particularităților funcționării sistemului judiciar.

Această necesitate rezultă cu claritate din condiția actuală prevăzută la art. 62 alin. (2) din Legea nr. 305/2022 - 8 ani vechime în funcțiile de judecător sau procuror - vechime cu un an mai mare decât cea de 7 ani cerută pentru promovarea în funcția de judecător de tribunal și numai cu un an mai mică decât cea prevăzută de alin. (3) al respectivului articol pentru promovarea în funcția de judecător de curte de apel.

O astfel de vechime în magistratură nu poate fi echivalată cu vechimea într-o altă specialitate juridică, având în vedere particularitățile activității judecătorilor și procurorilor.

Având în vedere rolul jucat de secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii în arhitectura acestei autorități de rang constituțional, modificarea condițiilor de numire în funcția de secretar general a acestuia, în sensul propus prin proiect, apare ca fiind de natură să afecteze exercitarea rolului de garant al independenței justiției al Consiliului.

*

* *

Ținând seama de cele de mai sus, reglementarea preconizată nu poate fi promovată în forma propusă prin proiect.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 336/06.04.2026